

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, prekliti, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . K 300—
 polletno 150—
 3 mesečno 75—
 1 25—
 V inozemstvu:
 celoletno K 480—
 polletno 240—
 3 mesečno 120—
 1 40—
 Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadoščno frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.
 V inozemstvu 65 par = K 2.60.
 Poština plačana v gotovini.

Kapitulacija komunizma.

Papež svetovnega komunizma. Ulianov Lenin je te dni proglasil kapitulacijo boljševiškega komunizma. Proglasiti ga je moral. Češki socij. demokratični poslanec Bechy. ne je dejal na poslednji seji č. s. poslanske zbornice glede te kapitulacije:

»Danes, 21. oktobra prinašajo časopisi novi kredo Lenina. In v tem je kos tragike. Človek, ki si je domišljal, da ustvari začetke novega sveta in novega življenja, mora izjavljati, da se je ustil in da gre nazaj. Češki delavci vedo, da se ni so zmotili, ko so se odločili najprej zavarovati sadove narodne revolucije, našo državo učiniti trdno in trajno ter šele nato iti za svojim socijalističnim idealom.«

Zakoni zgodovine so pač večni in nespremenljivi, politični potresi pa so pojavi, ki so žalostni, a jih življenje izbriše in pozabi kakor epizode. Zakoni zgodovine stopajo mirno dalje tudi preko največjih eksperimentov ruskih komunistov. Ves svet je gledal v Moskvo in se bal ali se veselil originalno nove ureditve življenja. Lenin in Trocki sta bila celo jugoslovenskim komunistom nekaka svetnika ali celo nova Mesija. Svetovni red se obrne kakor rokavica! Rob postane lice! Črno postane belo! A možiček, ki ga je postavil ruski boljševizem na glavo, je skočil vedno znova na noge. In Lenin zdaj sam priznava boljševiški bankrot. S tem bankrotom se zaključuje tudi poslednji poskus popolne preobrnitve sveta in človeške družbe, kapitulira vlada komunizma na Ruskem, podleže zelena teorija stari praksi.

Z geslom: »Mir za vsako ceno!« je prišel na krnilo ruski komunizem. To zločinsko demagoško geslo je zmagalo proti pameti, vesti in časti Rusije. Komunisti so se najsmotnejše ponižali pred Nemci in so v Brestu Litovskem sprejeli najsmotnejše mirovne pogoje. Dovolili so, da se odtrga od Rusije desetina ozemlja in da zavladava v slovenski največji državi nemško židovstvo s prusko soldatesko in birokracijo. Zrtvovali so brez vesti in časti svoje zaveznike, ki bi se sploh ne bili udeležili vojne brez poziva Rusije, in so prepustili vse bivše ruske prijatelje svoji usodi.

Nato so se nemudoma lotili, da izpremenijo svoje ideje v dejanja teorijo v prakso. Vse, kar se je te-

kom tisočletni politično, vojaško, zgo spodarsko in kulturno obneslo, so zavrgli. Vse jim je bilo zastarelo preživeto, buržujsko, reakcionarno. In odstranili so vse temelje države, družbe, morale, etikete in kulture. Odpravili so osebno lastnino, zaplenili hiše, trgovine in tovarne, razgnali in raztepli vse. Kamenji in ostali na kamenu. Prizanesli niso niti šol niti cerkvi, niti umetnosti, niti vedi. Nastala je anarhija, kaos, začel se je vesoljni potop.

Niti leto dni pa ni trajala čistota novega komunizma in že so začeli uvidevati, da ni mogoče vzdržati v blodnjah reformnih fundastov in eksaltirancev izkonstruiranega »reda«. In začelo se je popuščanje teorij, izdajanje programa, povračanje k starim načelom. Odstranili so militarizem, a hitro so morali ustvariti rdeče garde, nato obrambne in končno napadalne armade. In vrni se je militarizem z generali, praporji in medaljami, kakor v carski dobi. Samo slabše.

Ubili in razgnali so birokratizem, a kmalu so ga morali uvesti znova ter so dvignili birokratizem še do neprimerno višje smešnosti številnosti in nesposobnosti, kakor v carski dobi.

Odstranili so demokracijo, ustavnost in parlamentarizem, a uvedli diktaturo sovjetrov ki je bila še strašnejša, še krvoločnejša avtokracija par oseb s podkupljeno klico, kakor v carski dobi.

Odpravili so smrtno kazen, a za nedolgo so uvedli čezvračaiko, špionažo med sodržavljanji, ovaduštvo ter so se vrnili k morjenju, kakoršnega pozna le zgodovina rimskih imperatorjev in francoske revolucije od leta 1789 nadalje. Bila je odpravljena diplomacija, a kmalu so jo uvedli znova, da deluje z najobrabljenejšimi sredstvi, z najhujšo špionažo, tatvino, korupcijo in dr.

Vse se je podražilo, socializiralo, komunistiralo. A tovarne so prestale delati, trgovina in obrt sta poginili, mesta so od glada izumirala, kmeti ni maral več pridelovati in prodajati. Hiše razpadajo, ceste so nerabne, lakota, mraz, tema je zavladala, razpasla pa se je vsesplošna lenoba in propadlost. In komunisti so uvideli, da stoji že tik ob prepadu. Zopet so torej vrnili tovarne lastnikom, zopet so dovolili svobodno trgovino pokličnim trgovcem, zopet so proglasili osebno last-

stnino. Skratka, polagoma so morali komunisti blagoslovljati kot rešitev iz nastalega kaosa vse, kar so še nedavno proklinjali kot prežitek starega sveta. Boljševiška socialna uprava, kulturna in gospodarska načela so po 3½ leta doživela popoln polom.

In Lenin je zdaj javno priznal »Zagrešili smo hibo, utrpeli smo poraz; koncesije in najemi so direktno obnovljenje kapitalizma, ki je neizogiben!« — In dejal je: »Kapitali bodo zopet gospodarili na Ruskem, kapitalisti domači in tuji koncesionariji bodo gospodarili z nami vred, in znova nas bodo odirali s 100% dobički. A drugače ne gre! Vi pa se le učite od njih, kako se gospodariti, kako se dela! Šele ko se tega naučite, šele potem boste sposobni ustvariti komunistično republiko.

Vse to morajo slišati komunisti vsega sveta iz ust svojega papeža! Ali se zdaj izpametujejo? Za Rusijo je bila ta šola strašno draga. Nikjer na svetu ni tako topo potrpežljivih ljudi. Pri nas bi takih sleparjev narod cela 3½ leta ne prenašal. Prenašal niti začetkov komunističnih zločinskih otročarij. Jugoslavija jim je storila hitro in radikalno konec. In če bo treba, upora bi še hujša sredstva.

Zakaj Jugoslavija ni Rusija, in za Leninove eksperimente nudi na mi ni mesta. To smo pokazali. Če komunisti žele, dokažemo še temeljiteje.

Rusija nam je strašilen vzgled in Leninov govor pritrjuje le nam, ki smo pobijali komunistovske fantasmagorije dosledno z vso treznostjo ljudi, ki poznajo zgodovino in življenje.

Pismo iz Prage.

Praga, 22. oktobra 1921.

Jesensko zasedanje narodne skupščine se je pričelo 18. t. m. s proglasitvijo vladnega programa ki je preudaren in stvaren. Naloga vlade bo ne samo dogradnja države, marveč tudi njena notranja stabilizacija, zlasti gospodarska in finančna konsolidacija, ki se mora doseči samo s štedenjem v državnem gospodarstvu. Vlada ne dopušta, da bi bil izdan le en sam nepokrit bankovec. S štedenjem in zvišanjem zaupanja se imajo dobit sredstva za ureditve socialnih reform, zlasti socialnega zavarovanja. Neizogibni pogoji gospodarske stabilizacije je izvedba agrarne reforme. Važno so tudi politične reforme, v prvi vrsti vprašanje razmerja med državo in cerkvijo, katero treba urediti, toda ne z nasiljem in tudi ne preponižno, marveč z razumnim dogovorom. Vlada pristopi tudi k realiziranju upravnih reform, zlasti k izpolnitvi administracije in k izvedbi žup. vprašanja na Slovaškem. — V zunanji politiki se je razvila v minulih treh letih tradicija, katero treba stalno ojačevati. V ruski stvari moramo zavzemati stališče čakanja, napram Poljski se je naše razmerje zboljšalo. Nevarnost monarhistične reakcije obstoji, bila bi pa napaka podcenjevanje jo. Naša zunanja politika ostane tudi v bodočnosti politika miru.

Nič manjša pozornost kakor govoru ministrskega predsednika

dr. Beneša je bila posvečena tudi ekspoziciji finančnega ministra No vaka o državnem proračunu za leto 1922, h kateremu je podal vsa potrebna pojasnila. Proračun za leto 1922 izkazuje vseh potrebščin 19 tisoč 672 milijonov Kč in vseh prejemkov 18.884 milijonov. Proračun za 1921 je imel prebitka 288 milijonov, tako da je rezultat za leto 1922 skoro za eno milijardo slabši. V svojem govoru je omenjal minister da so osebni izdatki za državno upravo v mnogih strokah precej znatni in zato jih bo treba spraviti na primerno mero. Pozval je državljane, da naj podpirajo vlado pri uveljavljanju štedenja, kajti edine z urejenimi financami more država redno honorirati svoje nameščence.

O vladnem ekspoziciji se je razvila debata, ki je trajala tri dni. Meščanski Nemci so po poslancu Krzpek podali odklonilno izjavo toda v umerjeni obliki, dočim je nemški socijalni demokrat dr. Cech govoril ostreje. Nemci po njegovih besedah ostajajo pri »pravi samoodločbe« in hočejo »svobodovinski boj« pričeti na tleh te republike, ki jo hočejo postaviti na socijalistične temelje. Iz izjav govornikov posameznih političnih strank je zanimivo, da je imel češki socijalni demokrat dr. Winter pogum, reči, da je metoda, pobijati nezaposlenost s podporami, napačna. Proti nezaposlenosti treba uporabiti drugo orodje: Izorganizirati

vpostavitve dela. Klerikalec dr. Hruban hoče rešiti problem ločitve cerkve od države s skupnim vzajemnim dogovorom. Dr. Rašin se je za narodno demokracijo izrekel proti demagojičnim geslom v delokrogu vseh političnih klubov in proti umešavanjem naše republike v zunanje konflikte. Priporočila motiviranje vprašani gospodarskega obsega, stremeti po tem, da bi se zagotovila prebivalstvu boljša prehrana in državi ravnotežje v njenem gospodarstvu in ohranitev naše valute pred velikim padanjem.

Debate so se udeležilo 26 poslancev. Ko se je končala, je zbornica odobrila z veliko večino vladni ekspoziciji. Proti sta glasovali obemski stranki in obe skupini komunistov, poleg nekaterih centristov. Obrtna in socijalistična napredna stranka sta pred glasovanjem odšli iz dvorane.

Bivša »petka« se je razširila v zbor 15 članov, v katerem je vsak klub vladne koalicije zastopan s tremi člani. Poleg tega so izvoljeni kot hospitantje dr. Hodža, dr. Mar. kovič in P. Hlinka (Slovaki), tako da šteje ta zbor 18 članov. Njegov izvrševalni odbor ima pet članov ki so: Bechyne (soc. dem.), Malipetr (agrarec), dr. Rašin (nar. dem.), Sramek (kler.), in Stribrny (češki soc.). Ti se bodo vrstili vsak mesec kot predsedniki zbora, in sicer po abecednem redu.

Prihodnja seja poslanske zbornice bo šele okoli srede novembra. Med tem pa bo deloval proračunski osek. Državni proračun, ki ga ima poslanska zbornica sprejeti do konca novembra, ima biti do Božiča rešen tudi v senatu in prvega januarja 1922 ima stopiti v veljavo.

Senat je v svoji seji odobril vladni ekspoziciji. Debat o njem se bo vršila dva dni, pričeni s 25. t. m. Tri tedne bodo delovali odseki in 17. novembra se prične zasedanje senata.

V tednu od 10. do 17. t. m. se je vršil v Pragi ob veliki in živahni udeležbi shod ruskih učenjakov, ki je premočil dolgo vrsto važnih vprašanj in sprožil marsikako zdravo iniciativo. Posledica shoda je »Zveza ruskih akademskih skupin«, za katerih stalni sedež je določena Praga, tako da se tu osredotoči rusko znanstveno delo. V Pragi se ima tudi ustanoviti pedagogični zavod v podporo ruskega znanstvenega zavoda. Zlasti velik vtis je napravilo na shodu izrečeno:

Iz galantnega sveta.

Vzlic temu je bil Filip Orleanski za razrušene politične in gospodarske razmere Francije koristen regent. Odpravil je pretirano centralizacijo, vrnil parlamentu nekdanje pravice in je vsaj deloma uredil državne finance. Umrl je nemudoma (decembra 1723) v objemu neke vlačuge. Kot regent mu je sledil vojvoda Bourbonnaki in za njim 73letni škof de Fleury. Šele 1743. leta je začel Ludovik XV. zares kraljevati. Toda kralj se ni nikdar učil delati in misliti ter se je med dolgim regentstvom in lenarjenjem docela pokvaril. Vladarski posli so mu bili dolgočasni in posvečeval jim je jedva eno uro na dan. Vladoval je prepustil ministrom in svojim priljubljenim.

Galantno življenje izza dobe Ludovika XIV. se je bilo med tem ne le znova vrnilo, nego se je še povečalo. Na dvoru je vladalo življenje, ki ni poznalo v svoji plitkosti, pokvarjenosti, razuzdanosti in nesramnosti nobene meje.

Dasi je bil kralj poročen z Marijo Leszcinsko, je imel očitno metrese; najprej markizo de Mailly, nato vojvodinjo de Chateauroux, potem ženo komornika d'Etiolesa, ki ji je dal naslov markize de Pompadour i. dr. Vse so vladale, podeljevale visoke službe, milosti in odlikovanja. Kdor si je upal ziniti, napisati ali vsaj čitati grajalno

besedico, je prišel v ječo. Kralj si je dal napraviti tiskovino, v katero je bilo treba vpisati le ime, in dotičnika so odpeljali v bastiljo (lettre de cachet). Psychopathia sexualis je rodila gyekokratij: iz spolnosti se je razvil najsmeljši in najstrašnejši ženski režim. Brezmejno brenenje po razkošju, uživanju in nesramnem grešenju, pa je prodrlo z dvora v vse ljudske sloje. V javnosti se je kazalo največje pobožništvo, skrivaj ali vsaj omed se hje pa so je uganjale najnižje orjice. Živeti ali v družbi kazati se s svojo ženo, se je smatralo za smešno, neokusno. Zakonci so občevali pač uljudno, a le formalno; v ostalem je imel vsakdo svojo ljubimko ali ljubimca. In ti so živeli včasih tudi v isti hiši! Dovoljeno je bilo vse, toda vse se je moralo zgoditi brez škandala, fino, diskretno, galantno. Vse razumeti in vse edupustiti je bilo geelo.

Tudi vojska je jemala s seboj cele dolge vrste vozov, polnih metres in vlačug, izralk in pevk, glumačev in muzikantov. Tudi na vojni niso hoteli ostati gospodje brez koncertov, balov in gledaliških predstav.

Tako je ozeromni luksus seveda požiral tudi ozerna premoženja. Vse je tičalo globoko v dolgovih. Denar so si izposojali ali služili kleriki in lakokoli, a vračali so ga z navidezno obrestmi kadarkoli in s čimerkoli. Ženske seveda najraje — a seboj.

Vse življenje je bilo igra, država velik salon, edina naloga omikancev je bilo zabavati se in druge zabavati. Doma, dolžnosti in odgovornosti ni poznal nihče, kdor je hotel veljati za modnega hlokeca, a biti dober družabnik, galantoumo je bil cilj življenja.

Toda s tem se je resnično razvila v vedenju neka finost in nopolnost manir, ki ju ni poznala dotlej še nobena doha. Vsak stavek, vsaka fraza, vsaka kretnja, vsak smehlinj je bil umeten. Kretnji se, brezdati obč. obraz in srce v najtežavnejših in neprijetnejših hipih. je moral znati vsakdo, kdor je hotel biti galantan. Svinjariti se je smelo javno, a le duhovito, prikrito, poetično. Tudi predren, zelo predren si smel biti, a le diskretno, fino, galantno. Cavaliere servente je smel fenetati ne nesramnejše dovčine, uganike in verze najfrivolnejše vsebine, samo da je de l'esprit. Ze dečki so bili dovršeni kavalirji in dekline desetih let nopolne dame. In vse je bilo vedno najboljše volje, živahnega temperamenta, polno humorja in duhovitosti, gracije in lepote. Resnihi misli ali skrbi ni smel niti pokazati hlovec z okusom, saj zapne zaradi besednih nesentov, nenasov, sounerjev, dinerjev, gledaliških predstav, izletov in lovov ni imel nihče časa.

To življenje je bilo za plebejce žalostno, za plebejce hlo, graciozno, frivolna komedija, za ljudstvo pa žalost.

Saj ni dvomiti, da je včasih tudi največje lehkomišelnost naskočil moralni maček, in kralj Ludovik XV. je rekel sam pri neki priliki, da dvomi, ali se bo njegov naslednik še mogel vzdržati na prestolu; toda s takimi vzkrili slabe vesti se ni dal nihče motiti, in vesela družba si je mislila kvečjemu: »naprès nous le déluge!« (Za nami pride lahko svetovni potop.)

In se ni zmotila. Za časa bednatega dobričine Ludovika XVI. in njegove rafinirane frivolne, terejalske vlačugarske žena je zagrmel preko Francije krvavi svetovni potop; odnesel je najprej nju in nato vrgel še tisoče pod giljotino.

A dotlej je bilo še nekaj desetletij galantnega veseljačenja. Francoski svet je bil še dolgo dražestno nališpan, nemurno šegav, poskočen, ljubezniv in otročji. Lehkomišelnost in objestnost stotletje! Spretno, brez nedostojnosti ukrasti dami nozavično podvezo ter si jo vtakniti za kloboč namesto peresa, se je smatralo za galantno; nesti dami vlečko namesto služabnici, se je smatralo za viteško. Ako je mož zalotil v ženi spalnic tujega častnika in je vzkliknil le: »o, madam, kako neprevidno! Če bi bil vstopil namesto mene kdo drugi — le ter je nato odšel, je bil to dokaz, da je ta soprog (de Méreval) dovršeno galantan.

Nikdar premalo, nikdar preveč je učil Voltaire. »Kadar je hladno, pij-

te tople pijače, kadar je toplo, pijte hladne! Prebavljajte, spavajte, veselite vse ter — živjajte na vas ostalo!«

In vse ga je ubogalo in je plesalo dalje na ognjeniku, letalo iz cerkov na seestanke po parkih, pristrženih v obliki zelenih sten, vaz, piramid in kragel, jezdarilo in se vozilo na love, na maskerade, dvoboje in piknike ter se vračalo v budoirje in alkove s tajnimi izhodi za tapetami na tajna akrovišča in hodnike...

Vse povsod veselje, uljudno, zaljubljeno, nališpano, skratka — galantno.

II.

La galanterie c'est l'amour sans amour, pravi Francoz. Toda laže. V galantni dobi je bil flirt le maska, za katero se je skrivala prav resnina, sočna, debela in izdatna ljubezen. Ali vsaj zaljubljenost. Da ni bila vztrajna? Tudi za vsako pomladjo sledi polajka, jesen in zima, a vsaka nova pomlad je zopet krasna, svetla in bujna.

Šeche Louisa XV. je doba najmočnejšega feminizma, doba najbolj prefinjenega okusa, dražesti in kaprice, rafinirane pikanterije, graciozne frivolnosti, krinoline, pahljaja, pudra, belih lasulj in vesoljnega komedijantstva.

A ta francoska »kultura« je buknila prav do nas na jugu. Zlasti hrvaško plemstvo je bilo kar hitro modno. Ze poslednji Zrinaki in Frankopani so

sožalje nad padlimi žrtvami ruske vede.

Kot pendant k temu shodi učenjakov je shod ruskega emi-

grantskega dijaštva, ki se je pričel v Pragi 20. t. m. in bo trajal do 29. t. m.

J. K. S.

Akcija male antante proti Madžarski.

Ultimat. — Karla internirajo na Malti. — Transport preko Jugo-Slavije.

— Beograd, 27. oktobra (Izv.).

Ministrski svet je imel včeraj skoro celi dan nepretrgoma odločilne seje, na katerih je razpravljalo o trenutnem zunanje-političnem položaju in o vsebini ultimata Male antante Madžarski. Najprej so bila prečitana došla poročila naših poslancev iz raznih držav glede Karlovih avantur. Naš poslanik iz Bukarešte javlja, da je stališče romunske vlade enako našemu. Samo romunska vlada misli, da je treba poprej počakati na mandat Velike antante proti Madžarski. Naš poslanik v Pragi g. dr. Vošnjak javlja, da je češkoslovaška vlada solidarna v nadaljnjem postopanju proti Madžarski z našo v smislu sporazuma.

Dopoldanska seja je trajala od 21. dop. do 2. pop. Po ugodnih poročilih je šef generalnega štaba vojvoda Bojović podal obširno poročilo o vojaških pripravah in o načrtu našega generalnega štaba v slučaju, da ne bi uspela diplomatska akcija Male antante proti Madžarski. Mala antanta je poverila diplomatsko akcijo v izvršitev naši državi. Vojvoda Bojović je ministrskemu svetu obširno poročal o kontingentu vojske, pripravljene proti madžarski meji, o njeni razvrstitvi in koncentraciji. Naša vojska je pripravljena za vse slučaje. Trenotni položaj zahteva, da naša vlada nadaljuje z vojaškimi pripravami. Namestnik ministrskega predsednika g. Marko Trifković je na to prečital vsebino poslednje note Velike antante Madžarski. Velika antanta je sklenila, da se Karla in njegovo družino internira na otoku Malti v Sredozemskem morju. O tej internaciji se je v ministrskem svetu razvila živahna debata. Za slučaj, da se Karla prežene na otok Malto, je bila naša vlada opozorjena od Velike antante, da Karla in Cito transportirajo preko našega ozemlja, in da bo potrebno ukreniti varnostne odredbe za transport. Prevladovala je tendenca, da se Karla in člane njegove rodbine internira na kakem ameriškem otoku, da je popolnoma odstranjena vsaka nevarnost in onemogočen vsak vpliv Habsburžanov na Madžarsko.

Dalje je ministrski svet na popoldanski seji razpravljalo o glavnih točkah ultimata Madžarski. Razpravljalo se je o točki o odstranitvi Habsburžanov iz Madžarske, o garancijah in o odškodnini. Ker se je debata zelo razpredala in je bila mestoma zelo živahna, je bila seja ministrskega sveta ob dveh prekinjenih in se ob 5. pop. nadaljevala.

Na seji je g. Marko Trifković obvestil ministrski svet, da je romunska vlada soglasna z nami in da se strinja v vseh naših ukrepih, da je pripravljena in gotova v slučaju, da se od strani Madžarske ne ugoditi ultimatu male antante, pristo piti k vojaški intervenciji in izvršiti vsevojaške korake. Popoldanska seja je v glavnem redigirala vsebino ultimata. Kakor je izvedel Vaš dopisnik, je

VSEBINA ULTIMATA

slednja:

- 1.) Odstranitev Karla Habsburžana in njegova internacija na kakem otoku. (Naša vlada je za kak ameriški otok).
- 2.) Madžarska vlada mora najkategoričneje izjaviti, da Karla nima nikake pravice več do madžarskega prestola in da je od sedaj naprej za vselej ukinjena pravica pretendentstva kakega člana habsburške dinastije na madžarski prestol ali na katerikoli prestol.
- 3.) V slučaju, da Madžarska teh pogojev ne sprejme v določenem roku, zasede mala antanta z vojsko vso Madžarsko. Okupacija Madžarske traja dotlej, dokler Madžarska ne sprejme teh pogojev.
- 4.) Popolno razoroženje Madžarske pod strogo kontrolo male antante.
- 5.) Madžarska mora priznati pravico, da ima mala antanta od nje zahtevati odškodnino, povzročeno vsled Karlove avanture.
- 6.) Brezpogojna izpolnitev trianonske pogodbe.
- 7.) Izgon iz Madžarske vseh naših državljancev, ki so podpirali Karlovo akcijo in zanj delali v Madžarski propagando.
- 8.) Kaznovanje vseh povzročiteljev Karlove avanture in njegovih svetovalcev.

Vlada je te pogoje redigirala v obliki ultimativne note z zelo kratkim rokom. Vsebinske note je bila takoj sporočena kralju Aleksandru, ministrskemu predsedniku Pašiču dalje v Prago in Bukarešto. To v informativne svrhe.

Glede Avstrije in Madžarske v vprašanje Zapadne Ogrske stoji naša vlada na stališču, da to vprašanje ni v nikakr zvezi s sedanjim aktualnim madžarskim problemom. Popoldanski seji je prisostvoval tudi še dalje načelnik generalnega štaba vojvoda Bojović.

Ob pol 6. zvečer je sprejel namestnik ministrskega predsednika g. Marko Trifković romunskega poslanika na našem dvoru g. Eman-dija. V tem trenutku je pred vladno palačo prispela po končanem shodu jugoslovenska akademika mladina spremljana od množičnih množic, manifestirajoč za malo antanto in vzklikajoč: »Doli s Karlom!« »Doli z Madžarsko!« Akademika omladina je romunskemu poslaniku priredila viharne in iskrene ovacije.

Romunski poslanik je namestniku ministrskega predsednika izročil poslednje obvestilo romunske vlade, ki izjavlja, da je popolnoma solidarna z odredbami naše vlade in da je na ponedeljkovi seji ministrskega sveta romunska vlada podala pooblastilo generalu Avarescu da izvede mobilizacijo vse pehote in kavalarije.

— d Beograd, 26. oktobra. Po vodom dogodkov na Madžarskem je imel ministrski svet danes dopoldne in pop. svojo sejo, na kateri se je ponovno razpravljalo vprašanje prihoda razkralja Karla na Madžarsko. Namestnik ministrskega predsednika g. Trifković je poročal najnovejše vesti o razmerah na Madžarskem.

žarskem. Iz Romunije je dobila naša vlada poročilo, da je Romunija popolnoma solidarna z nami v vprašanju Madžarske, da pa zahteva da morajo člani male antante ostati v mejah, katere odredi velika antanta.

Objavil se je sklep Velike antante, s katerim se zahteva, da mora biti Karla Habsburg interniran na otoku Malti.

Pretrčali so se razni pogoji, ki se bodo stavili madžarski vladi, da bi se mogli preprečiti nadaljnji poskusi sličnih avantur.

Vlada je nocoj odposlala poročilo Nj. Velikantstvu Aleksandru o vseh ukrepih, ki jih je odredila radi prihoda razkralja v Budimpešto.

Poročilo se je tudi poslalo ministrskemu predsedniku Pašiču v Pariz in mali antanti.

Na današnji seji ministrskega sveta je poročal tudi vojni minister o pripravah in koncentriranju naše vojske na severni meji.

Minister za notranje posle g. Pribečević je poročal o redu, ki vladna na naši severni meji.

Na seji ministrskega sveta je bil prisoten tudi vojvoda Bojović.

Romunski predlogi in velika antanta.

— Beograd, 27. oktobra. (Izv.).

Romunski poslanik je po končanem ministrskem svetu snoči izročil g. Marku Trifkoviću štilizacijo romunske vlade o ultimatu Madžarski. Romunska nota se v bistvu strinja z pogoji naše vlade in nekoliko divergira od pogojev velike antante. I.) Velika antanta zahteva: Izgon Karla iz Madžarske. Romunija, da se Karla in njegova družina izžene iz Madžarske in internira na kakem otoku. II.) Velika antanta zahteva da Madžarska Karla odstavi. Romunija zahteva, da Madžarska izreče odstavev celokupne habs. dinastije in da Horthyjeva vlada proglasi, da je habsburška hiša za vedno izgubila pravico do madžarskega prestola. III.) Velika antanta zahteva razoroženje Madžarske. Romunija pod kontrolo male antante.

Romunija dalje pristaja na vojaško intervencijo v slučaju diplomatskega neuspeha. Romunija dalje priznava naši in češkoslovaški vladi pravico do odškodnine nampram Madžarski.

Dr. Beneš o akciji proti Madžarski.

— d Pariz, 26. oktobra. Češkoslovaški minister za zunanje posle dr. Beneš je izjavil praškemu dopisniku lista »Matine«: Novi restavratorski poizkusi Karla je dal mali antanti povod, ukreniti vse potrebno, da se prepreči za bodočnost vsaka akcija, ki bi mogla ovirati ali ogroziti konsolidacijo Srednje Evrope. Četudi se g. Beneš poročila ugodno, bo češkoslovaška nadaljevala mobilizacijo. Madžarska vlada hoče, kakor se zdi, pokazati svojo lojalnost nampram mirovnim pogodbam, toda spričo zadnjih dogodkov se mora zahtevati, da dokaže popolnoma, pa naj si bo glede habsburškega vprašanja ali vprašanja razorožitve ali Zapadne Madžarske. Z mobilizacijo in diplomatskimi koraki more češkoslovaška vlada pomagati pri zagotovitvi po mirovnih pogodbah ustvarjenega reda v Evropi in je uverjena, da jo bodo pri tem podpirali zavezniki. Tokrat se namerava rešiti habsburško vprašanje končnoveljavno in zahtevala se bo od Madžarske razorožitev in rešitev burškega konflikta. Češkoslovaška zahteva izvedbo mirovnih pogodb in ničesar več. Pri tem ravna v popolnem sporazumu s Francijo in drugimi zavezniki.

ČEŠKOSLOVAŠKA NADALJUJE MOBILIZACIJO.

— d Praga, 26. oktobra. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je izjavil praškemu dopisniku »Matina«, da sili restavratorski poizkus Habsburžanov malo antanto ukreniti potrebne odredbe, da se v bodočnosti onemogoči vsaka akcija, ki bi ogrozila konsolidacijo Srednje Evrope. Češkoslovaška vlada bo nadaljevala mobilizacijo, četudi se vidi, ki prihajajo iz Madžarske, glava ugodno. Z mobilizacijo hoče češkoslovaška vlada prispevati k ohranitvi mirovnih pogodb.

Koristi za slovo

URADNA ZAHTEVA VELIKE ANTANTE GLEDE KARLA.

— d London, 26. oktobra. (Pražično) Zavezniki so zahtevali od madžarske vlade v uradni obliki izročitev bivšega kralja Karla. Vztrajali bodo pri tem, da se službeno odreče prestolu in da se mu odkaže bivališče, ki je dovolj oddaljeno od držav nekdanje monarhije, da se mu ponovitev povratka enkrat za vselej onemogoči.

Za Karlom prihaja drug Habsburgovec na Madžarsko.

— d Beograd, 26. oktobra. Presburo poroča iz Pariza: »Daily Mail« javlja iz Budimpešte, da je došel tjakaj nadvojvoda Albrecht, ki je oženjen s Horthyjevo hčerko in ki je pretendent na madžarski prestol. Mnogi trdijo, da so pristajali nadvojvoda Albrehta dobro manevrirali, ker so pregovorili Karla, naj sedaj poizkusi restavracijo, da bi se čim bolj diskvalificiral za vedno in tako zagotovil uspeh nadvojvode Albrehta.

HABSBURŠKO DINASTIJO TREBA IZTREBITI!

Tržaška »Era Nuova« priobčuje jako oster uvodnik z naslovom »Iztrebiti dinastijo«. List izjavi: Karla Habsburški poda svojo končno odpoved na prestol ali njegova »častna beseda« je manj vredna nego avstrijska krona na mednarodnem trgu. Videli smo, kako je držal Švici dano besedo. Ker nobena država neče več zaupati časti Karla Habsburškega in ker svobodna inicijativa tega pobitega cesarja stavlja v nevarnost mir nasledstvenih držav, ne preostaja nič drugega nego rešitev po zakonu za zločince: 4 karabinerji naj ga primejo in ga odvedejo na otok za zločince, obsojene k prisilnemu delu. Resnica je, da ima zaščiteni tudi v antanti in celo v Italiji, kjer mislijo nekateri, da je nam v korist pospeševanje restavracije Habsburgov, da stvorimo tako grožnjo proti Jugoslaviji. Ali mislimo, da je to stališče nepremišljeno pa tudi nespodobno glede na to, da »la Potenza d'Italia« se ne more strašiti pred tako državo kot je Jugoslavija. Karlo hoče doseči stare meje svojega cesarstva, kakor je to sam izjavil. Zato stremi po uničenju uspeha naše zmage. Med habsburško dinastijo in Italijo je postavila zgodovinska usoda neopremostljivo antitezo: za obe ni prostora na zemlji. Habsburška dinastija se mora iztrebiti. Mi smo zmagovalci in imamo pravico, da ukažemo Madžarski, da se odpove restavraciji habsburške dinastije in si ustanovi drugo monarhijo, ako je že ta režim plebscitarna želja Madžarov.

MAJOR OZSTENBURG ARETIRAN. SKRIT V KORUZI.

— d Budimpešta, 26. oktobra. Kakor poročajo listi, so barona Ozstemburga prošlo noč privedli v Budimpešto z močnim vojaškim spremstvom. Ujeli so ga v okolici Tatarvaroša, kjer je bil skrit v koruznem polju. Hkrati so prijeli polkovnika Kurza in nekaj drugih častnikov, ki so se udeležili priprave za prevrat. Izročili so jih zaporom vojaškega pravdnštva. Državno pravdnštvo bo proti njim vložilo obtožbo po navadnem kazenskem zakoniku na podlagi paragrafov o uporu in vojaških zločinih. Dosedaj še ni noben obtožbenec priglasi svojega zagovornika.

Povzročitelji Karlovega puča.

Poslanca Benitzky in Szmreosany, ki sta obtožena kot povzročitelja prevratnega poizkusa, sta se budimpeštanski policiji prostovoljno javila in sta že v policijskem zaporu.

Angleško časopisje o Karlovem puču.

— d Beograd, 26. oktobra. »Morning Post« prinaša še dni uvodni članek o Karlovem prevratnem poizkusu, v katerem pravi, da mu je bil že naprej neuspeh usojen. Izbral je Karlo zelo slab trenutek, ko je poslušal svoje nestrplive zavez-nike. Ako bi Karlo počakal nekoliko let, bi se mogel vrniti na prestol, tako pa je, kakor se zdi, uničil za vedno vsako upanje na uspeh. List upa, da zavezniki ne bodo pripoznali teritorialnih odškodnin Madžarski in sosedom in da bodo ohranili »status quo«. »Daily Telegraph« prinaša istotako o Karlu članek, v katerem konstatira, da sta velika in mala antanta soglasni v vprašanju restavracije Habsburžanov. Zavez-

niki ne žele diktirati Madžarski državne oblike, vendar pa ne morejo dopustiti povratka Habsburžanov na madžarski prestol. Drugi poizkus Karla mora biti tudi poslednji. Karlo ogroža mir v Srednji Evropi in se mora odstraniti na varno mesto.

Politične vesti.

— Razdelitev države v oblasti. Na konferenci članov vlade Trifkovića, Pribečevića in Gjurišića z zastopnikom demokratičnega in radikalnega kluba Ljube Jovanovića in Marinkovića so se nadaljevala posvetovanja o razdelitvi države na oblasti. Ta odbor je sklenil, da se kraljevina SHS razdeli na 25 oblasti. Vprašanje je v načelu rešeno, dočim bodo o detaljih razpravljali tekom današnjega dne.

— Konferenca v Portorose. Iz Rima javljajo: Tu zbrani odposlanci za konferenco v Portorose so z ozirom na to, da je več delegatov iz različnih razlogov moralo odločiti svoj odhod, določili, da se konferenca končnoveljavno sestane 29. oktobra.

— Zaplenitev veleposlancev karlističnega plemstva. Praško »Pravo Lidu« poroča, da je ministrski svet sklenil predložiti narodni skupščini zakonski načrt, po katerem naj bi se veleposlanci karlističnega plemstva na Slovaškem nemudoma zaplenili.

— Kako so poročali italijanski listi o Karlovem povratku. Nittijev »Paese« je naslovil poročila o Karlovem povratku na Madžarsko »Francoske intrige za restavracijo Habsburžanov«. »Messaggero« pa je pisal, da se je izvršil Karlov puč z vednostjo neke velelesle in svetovall ločitev italijanske politike od habsburškega vprašanja. »Temps« je zahteval takojšnjo intervencijo Italije z ozirom na možnost, da ostanje uspehi beneške konference neizvedljivi.

— »Cesarska katastrofalna politika«. Pod tem naslovom je izdal v Lipskem bivši izdajatelj dunajske »Zeitung« Henrik Kanner knjigo o predzgodovini svetovne vojne.

— Mednarodna komunistična konferenca v Bratislavi. 6. in 7. t. m. se je vršila v Bratislavi mednarodna komunistična konferenca, katere so se udeležili delegati komunističnih organizacij v Češkoslovaški, Bolgarski, Jugoslaviji, Romuniji, Avstriji, Grški, Madžarski in Nemčiji. Konferenca se je baviła predvsem z nevarnostjo, ki preti sovjetski Rusiji s strani male antante. Posebna točka na programu je bila tudi razpravljanje o »blemu terorja« v Jugoslaviji. Na konferenci se je med drugim sklenilo, da se morajo vršiti v vseh imenovanih državah 7. novembra protestne skupščine proti politiki male antante nampram sovjetski Rusiji. Zborovalci so nadalje sklenili, da se pošljejo v vse imenovane države agenti, ki naj med vojaštvom širijo komunistične ideje. Konferenca je končno sprejela sklep, da morajo komunisti v vseh državah potom časopisja in parlamenta pričeti obširno kampanjo proti »blemu terorja« v Jugoslaviji. — Komunistična poročila iz inozemstva previdejo zamožujejo imena jugoslovenskih delegatov.

— Italijanska politika na Balkanu. Romunski poslanik Lahovay je izjavil uredniku »Vedetta d'Italia«, da je sodelovanje italijansko-romunske politike v dobrem teku. Da zamore Romunija uspešno realizirati svojo politično orijentacijo nampram Italiji, je treba, da se popolnoma reorganizirajo železnice, kar se je že pričelo s prihodom italijanskih delegatov, ki proučavajo železniško vprašanje. Italija mora v svojem lastnem interesu kar nujneje pomagati Romuniji kot svoji nacionalni sestri. Reška država postane lahko izvrsten medij med obema državama. Ves promet se mora vršiti preko Reke. — Tako govorijo in sklepajo polnočni ministri naših sosednjih držav brez ozira na nas, ki smo vendar absolutni gospodarji ozemlja, preko katerega se razširja ekspanzivnost italijanske politike na Balkanu.

— Romunija in Jadransko morje. »Vedetta d'Italia« priobčuje razvor svojega urednika z romunskim poslanikom Aleksandrom Lahovayem, ki je med drugim izjavil nastopno: Predvsem je treba razlikovati med predvojno in sedanjo Romunijo. Predvojna Romunija je imela malenkostne odnose z Jadranskim morjem, ker je bila vsa njena trgovina dirigirana proti Crnemu morju in ob Donavi. Pokrajine, ki so sedaj sestavni del Romunije, so bile že pred vojno v pomembnih odnosih z Jadranskim morjem, seveda pod madžarsko zastavo. Sedaj je treba spremeniti te zastavo.

— Nove politične volitve v Belgiji. Iz Bruselja poročajo: S kraljevim ukazom so razpuščajo zbornice in pokrajinski sveti. Volitve za zbornico so razpisane za 20. november, za pokrajinske svete pa za 27. november.

— Papež proti klerikalizmu. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« izjavlja, da ne obstajajo nobene zveze med političnim delovanjem strank in uveljavljanjem katolikov v konfesionalnih organizacijah, ki so bile zasnovane po neposredni avtoriteti cerkvenih oblasti in ki so podrejane tem oblastem; takisto tudi ne obstaja nobena zveza med verskimi organizacijami in med pokretom za ustanovitev internacionalne katoliške ljudske stranke. List pripominja: Vatikani hoče s tem demantirati vesti časopisov, ki so govorile o vzpostavitvi mednarodnih odnosov med krščanskimi parlamentar-

bili sila galantni možja vzlic vsemu svojemu junaštvu in krvavi resnosti v svojih visokoletehtih stremeljenjih.

Katarina Zrinska uživa ob vsej poznejši tragičnosti svoje usode glas galantne dame, ki je imela sila razviti tek za vsa razkošja svoje doba, a je tudi v hiši nosila — hlače. Ze kardinal Mazarin je tožil o francoskih ženskah:

»Vse hočejo videti, vse vedeti, vse storiti, vse prevračati ter se v vse mešati! Pri nas je nekaj žensk, ki izživajo vsak dan take zmede, kakor nih ni poznal niti stari Babilon.«

Taka ženska je bila Katarina Zrinska, strastna ljubiteljica sijaja in moči. Ona je vzdrževala politične in trgovske zveze s Francijo preko Benetk in s Poljsko, ter je zato nosila tudi toaleto, ki so jih celo na Dunaju smatrali za kraljevske. In luksuz te lepe ženske so naravnost očitali: ben Petar Zrinski pa se je opravičeval, da pač »svi Frankopani vole (ljubijo) sijaj.« V zaroti je baje Katarina igrala največjo vlogo.

Pamfletne kajkavske pesmi iz XVIII. veka dolže vse Katarino, da je zapeljala sopraga in brata ter celo vrsto mož v nesrečo in smrt. Vse govore o ženskem bludcu, in ni psovke, ni zla, strasti in greha, ki bi jih pamfletisti ne vezali z imenom Katarininim.

Hrvatski jezuit Juraj Habbellé pa (l. 1670) kar na splošno obsodja praga-

lanto življenje po Hrvatskem: »Kaj pa smo mi, nos religioze ragnorum Croatiae?« piše. »Vlačugarjev, vlačug, požeruh, copernik, krivoprišečnikov in krivih priči, ki sirota, vdove, reveže zatirajo, krivice zagovarjajo, gizdavci, sleparjev, tatov, tolvajev, razbojnikov, ljudomorcev ni treba iskati po drugih deželah, ker jih je dosti v tem slovanskem nesrečnem zakotju.«

In Zrinskega dvorci in gradovi v Čakovcu, Ozlju i. dr. so bili resnično polni vsemožnega komforta, tako da je Zrinsko - Frankopanski hišni kulturni milcu stal na višini sodnega evropskega velikaškega razkošja. Sobe so bile tapetirane s svilnimi mošinski-mi tapetami, z belgijskim damastom ali s platnom z vvezanim cvetjem. Okna so imela dragocene zastore, po mizah in po divanih so ležali beneški prti iz rumenega atlasa, po tleh svile preproge iz Benetk in perzijski čilmi, vsi fotelji so bili prevlečeni z dragoceno zeleno tkanino in bogato izvezeni. V spalnici so bili baldahini od rdeče, rumene in bele svile. Z njih so visle težke srebrne in zlato kite in rese, svila vsa obrobljena z beneškimi finimi čipkami. Zglavja in pokrivali so bili takisto svileni z zlatim in srebrnim vezivom. Omare iz indijskega lesa s bakrenimi reliefi. Po kotih kipi iz bronastega zlata.

Vse te dragocene stvari je pograbil po obglavljenju nesrečnega Zrinskega,

Frankopana in Tattenbacha zavidni fiskus ter jih odpeljal na dunajski dvor! In tako je nastala zbirka, ki ji baje v Evropi ni bilo enake.

A ne le hrv. jezuit, tudi Holandec Jakob Tolli je stmel, ko je našel »sredi barbariskih narodov« tolik sijaj.

Toda poslednji Frankopan je bil ne samo politik in rodoljub, nego tudi bonvivantski velikaš, estihovec pesmic, polnih lascivnosti in debele erotike. Tako pesnikovalstvo je bilo pač modno v galantni dobi 18. veka ter se je bavil z njim vsak kavalir.

Frankopanov »Gartlic« za čas kratice je pravi cvetnik nečestnosti po vzoru francoskih in italijanskih pikaristov verzifikatorjev. In prav take so »Zgank« = (ugunjeke).

Kdor pona francoske galantne bakroreze in kipce onih let, ki so vseskos nemoralni, se mora čuditi, da so prav leto pornografske sužetje na enak način in z enako frazeologijo obdelovali hrvaški galantni poetastri. Zanimiva pa je tudi skladnost med francoskim antiklerikalnim slikarstvom in pesništvo ter med hrvaškim. Ze Holandec je občudoval na gradu Zrinskega »neobično elegantne slike Martina Luthera in njegove žene Katarine«.

(Konec prihodnj.)

Kupim 7679
staro špecerijsko opravilo. Ponudbe pod
špecerija 7679 na upravo Slov. Nar.

Proda se
dobro ohranjena, velika železna peč.
Vegova ulica 10, I. nadst. 7689

Železna peč
srednje vrste, dobro ohranjena se
kupi v bližini Krškega, tudi v Ljubljani.
Alojzij Zorlić, Krško. 7646

Brusni les
(Schleifholz) kupi F. T. poštno ležeče
Medvode. 7705

Perfektna šivilja
se išče za na dom. Ponudbe na po-
štni predal št. 89 glavna pošta. 7706

Zamenja se enonadstropna hiša
z vrhom za enodružinsko hišo z vrhom.
Ponudbe pod „Družinska hiša 7713“ na
upravo Slov. Naroda. 7713

Na stanovanje in hrano
se sprejme 11-16 letna solarica. Kla-
vir na razpolago. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 7712

Sprejme se
na stanovanje event. tudi na hrano pri
dobri rodbini s 1. novembrom gospo-
dična ali dijaki. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 7657

Enodružinska hiša
s 4 do 5 sobami, z vrhom, v Ljubljani
ali okolici, se kupi. Ponudbe pod
„Enodružinska hiša 7676“ na upravo
Slov. Naroda. 7676

Inštruktor (visokošolec)
išče Instrukcije (nižješolca) za
predmete humanistične gimnazije. Po-
nudbe pod „Inštruktor 7703“ na upravo
Slov. Naroda. 7703

Šokomobila
18 HP, v dobrem stanju, se proda.
Ponudbe pod „Bachle 7651“ na upravo
Slov. Naroda. 7651

Instrukcije
šte mlad akademiki proti primerni plači.
Ponudbe pod „Krepost 7701“ na upravo
Slov. Naroda. 7701

Proda se posestvo,
obstoječe iz dveh zidanih hiš, dveh gospodarskih poslopij, 13 orlov gozda za
takojšnje poselje, 7 orlov njiv in travnikov. Posstvo leži tik ob glavni ce-
ti, oddaljeno dve minuti od železniške postaje. Proda se za 110.000 doli-
narjev. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 7704

Razglas!

Dne 2. novembra 1921 ob 9. dopoldne se bode začelo raz-
prodajati zemljišča pok. zdravnik g. Feliksa Ferk pri Sv. Barbori
in sicer v 16 skupinah. Natančnejša pojasnila daje dr. Franjo Ro-
sina, odvetnik v Mariboru in g. nadsvetnik Ernest Ferk pri Sv
Barburi. 7588

Prostovoljna dražba.

V soboto 29. t. m. ob 1. pop. se vrši prostovoljna dražba
posestva vl. št. 270 k. o. Ribnica. Proda se na licu mesta hiša
št. 107 na Mlaki pri Ribnici, pred par leti zidana s hlevom in
skednjem. Pri hiši je vrt, njiva in gozd. Posstvo je pripravno za
obrtnika. Izklicna cena je 78.530 K. Dražbeni pogoji so na vpo-
gled pri sodišču v Ribnici ter v pisarni odvetnika dr. Josipa
Klopa, Janoz Trdinova ul. 8. 7693

Sprejme se več
raznašalcev
Vpraša se v uprav.

Slovenskega Naroda.

na upravo Slov. Naroda. 7682

Gospodična
zmožna treh jezikov, vajena trgovine,
išče službo za blagajničarico.
Ponudbe pod „Blagajničarka 7662“ na
upravo Slov. Naroda. 7662

Proda se
lep, trn zametast klobuk, siv kostum,
bluza in čevlji. Vse skoraj novo. Blai-
welsova cesta 16, visoko pri-
tiliže, desno. 7699

Šupa se odda v najem
v mestu. 20 m dolga, 2 m široka, 4 m
visoka, lahko se preuredi v zalogo. Na-
slov pove upravnistvo Slovenskega
Naroda. 7709

Posestvo
z žago in lesno industrijo v
prometnem kraju, kupim. Ponudbe
pod „Posestvo z žago 7645“ na upravo
Slov. Naroda. 7645

Prodajam več
vinskih sodov
po 300-400 l. Gosilina na Bregu 2.
7626

Trovgški pomočnik
se takoj sprejme, več trgovine z želez-
nino in špecerijo. Plača po dogovoru,
hrana in stanovanje prosto. Ant. Fri-
šaj, Ajdovščina. 7607

Boljša gospodična
šivilja bi rada vstopila v kako dru-
žino za hrano in stanovanje. Je prak-
tična, točna in vesela. Gre tudi na de-
želo. Ponudbe pod „Praktična 7681“ na
upravo Slov. Naroda. 7681

3 dobre mizarske
pomočnike
za pohištvo sprejme tveška Ivan An-
drič, mizarstvo, Ljubljana,
Gospodarska cesta 13, soli-
zej, prtiliže vrata 33. 7673

Meblovano sobo
z električno razsvetljavo, po možnosti
v centru mesta išče gospod. Plača
600-800 kron. Nastopil bi s 1. novem-
brom. Ponudbe pod „Meblovana soba
7710“ na upravo Slov. Naroda. 7710

5000 kilogramov
praproti
za steljo, za konje ali govedo na
prodaj. Naslov pove uprava Slov.
Naroda. 7550

h gospod. Ponudbe pod „Beograd 76“ na
upravo Slov. Naroda. 7698

Učiteljica Glasbene Matic
želi privatno poučevati klavir. Mlaj-
učenec in začetnik poučuje po naj-
vejši metodi. Ponudbe pod „1-3“ na
poldan 7663 na upr. Slov. Nar. 7663

Enonadstropna hiša
v Ljubljani ob glavni cesti, pripravna
za vsako obrt se ugodno proda.
Pri hiši je vrt, vodovod in elektrika.
Kupec ima na razpolago takoj stano-
vanje: tri sobe, kuhinjo s pritlikami.
Polze se v pisarni g. Curka, stav-
beno podjetje, Zvonarska ulica
št. 9. 7658

Starejša kuharica
se takoj sprejme z mesečno plačo 600 K.
v boljšo hišo na deželi k dvema ose-
bama. Pospravljati in čisto držati mora
6 sob. Stojba je lahka in stalna. Naslov
pove uprava Slov. Naroda. 7666

Postorna in dobro doba
TRGOVINA
s kompletno opremo ob prometni cesti
v trgu na Spodnjem Stajerskem, pol-
ure od železnice se odda v najem
ali pa se proda z vsemi k pose-
stvu pripadajočimi poslopji. Naslov
pove upravnistvo Slov. Naroda. 7670

Podjetje za izdelavo
malih lesenih zabojev
kakor za kolomaz itd. naj stavi ponu-
dbo za večje, stalno množno pod „Za-
bojčki“ na oglašni zavod I. Sušnik,
Maribor, Slovenska ul. 13. 7663

Vagon rabljenih
steklenic
(sekt. vino, konjak in kisa voda) odda
Schwarzmann, Graz, Laza-
retgasse 33. 7718

Zimska suknja
dobro ohranjena, damski plašč, žaket,
2 cilindri ter več druge obleke in pe-
rija na prodaj. Ogleda se od 8-11
ure dop. Naslov pove upravnistvo Slov.
Naroda. 7716

Nad tisoč
brezovih drogov
za kolarska dela se proda. Več se
izve pri Tomo Koprivcu, Zagorje
ob Savi. Po dogovoru se jih odda tudi
manjša množina. 7719

Izdelovatelje
športnih čepic
iščo
Razpošiljalna „Konkuren-
cija“ Ljubljana, Zg. Siska

Pozor! ŽIMA. Pozor!
Žima za žimnice vsake vrste v vsaki
množini izdeluje in prodaja po naj-
ugodnejših dnevnih cenah tveška
Lore Jožetova vdova, Žimo-
proja, Siražišče pri Kranju.
Vzorci na razpolago in na zahtevo
poštne prosti. 6544

Poslovodja
papirne trgovine in knjigarne
splošno in trgovsko izobražen korespon-
dent in knjigovodja, sedaj vodi vele-
trgovine te stroke, želi premeniti svoje
mesto: Eventualno se udeležiti silne
trgovine ali podjetja s srednjim kapita-
lom. Dopisi pod „Skusna moč 7711“
na upravo Slov. Naroda. 7711

Veljo množino
bukovega oglja
in
bukovega lesa
kupi
Gradivo, Zagreb, Bo-
govičeva ul. 3. 7691

Novin gostilniški stolov
Komad po K 65.—, Dragotina Pua,
Kolodvorska ulica št. 18. 7665

Pravne nove in rabljene
vreče (djakove)
v vsaki množini po najnižji ceni pri
FR. SINC, KRANJ.

Kupujem suhe gobe, rižo, brinjevo olje.
Gostilničarji, pozor!
Proda se velik
godbeni avtomat

Poizve in ogleda se pri g. Zugwitzu v
gostilni pri Jeleni (nasproti tovarne) na
Savi pri Jesenicah, Gorenjsko. 7680

Kontoristinjo
oziroma korespondentko, samostojno
moč, popolno zmožnost sloven-ke in nem-
ške koresponden-ke in knjigovodstva,
išče novo podjetje. Pisarne po-
nudbe z kopirano znanja pod št. 709
na oglašni zavod I. Sušnik, Maribor, Slo-
venska ul. 13. 7669

Pomožnega uradnika
veščega strojepisja in še event.
stenografije, sprejme takoj tržka
občina Ljutomer. Ponudbe s po-
goji na občinski urad Ljutomer.
7613

Ravnatelj
za tovarno lesenih izdelkov, meril
in zabojev se sprejme takoj.
Lesni strokovnjaki imajo pred-
nost. Ponudbe na poštni pre-
dal 64, Ljubljana, glavna
pošta. 7694

Notar dr. Strelec
v Ormožu sprejme takoj substi-
tuta ali izvežbanega kandidata.
Nadalje solicatorja ali kako dru-
go bolje izvežbano pisarniško moč.
Stanovanje zasigurovan, Plača po
dogovoru. 7614

„Diamant“
Pozor, nekajil! „Diamant“ tvornice
Hauser & Sobotka, Dunaj-Stadlau v
predprodaji kakovosti se dobi zopet
ni glavnem zastopstvu za Jugoslavijo
Edvard Dušanec, Zagreb. Skladišče
Strossmayerova ulica 10. 7269

Koniske
odeje
in fine volnene odeje v največji
izbiri po tovarniških cenah pri
M. Bauer, Zagreb
Ilica 39.

Tekstilno blago na debelo. Odeje
za zorce pošiljam brzovozno na
ogled. 6616
Samo za preprodajalce.

Prometni zavod za premož d. d. v Ljubljani
prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog
vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premo-
govnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska
podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
uporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOŽ d. d. Ljubljana, Nunska ulica 19.

trgovec
Jelka Razinger - Schwab
hčerka mestnega učitelja g. A. Razingerja
poročena
Ljubljana Št. Pavel pri Prebodu Ljubljana
27. oktobra 1921.

Večja dobro vpeljana mizarska tovarna išče v svrhu
razširjenja obrata

kompanjona
z razpoložljivim kapitalom
500.000 K.

Pogoji ugodni, enormni dobiček. Cenjeni dopisi pod „Dobročnost“
7708 na uprav. Slov. Naroda. 7708

BRAKO, MIRNA

najmoderneje urejena tovarna za izdelovanje najraznovrstnejših
pil
iz prvovrstnega materiala v vsaki množini. Prevze-
majo se tudi stare pile v novo nasekanje
Brata KOLENC, Mirna, Dolenjsko.
Cene zmerne. Izvrtitev točna.
Pazite na znamko: BRAKO, MIRNA.

Natečaj.

Direkcija Državne Bolnice u Sarajevu traži inteligentne go-
spode i gospodjice koje bi se posvetile pozivu za sestre — nudije
na novo otvorenom dečjem odeljenju Državne Bolnice.
Pismene ili usmena obaveštenja o uslovima daje direkcija
zavoda. Direkcija.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike
po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.
Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki
ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.
Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v
stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po
poštah Vas to prosimo.
Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj
v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno
sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še
poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo naspro-
tno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelji prepriča, da je bil denar
pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo
tja, predno se odloči poslati zopet kak denar.
Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled
malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mese-
cev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki
pošiljati denar potom naše banke.
Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street New York, N. Y.

Jadranska banka
sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge
vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,
Kranj, Ljubljana, Maribor, Metko-
vič, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.
Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v
tu- in inozemstvu.